

Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā rosina papildināt valsts budžetu ar ostu iemaksām

Rīgā, 2013. gada 9. septembrī

Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā (ATPL) šodien nosūtīja vēstuli Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, atbalstot ieceri papildināt valsts budžetu ar ostu maksas atskaitījumiem par publisko aktīvu izmantošanu Latvijas lielajās ostās.

ATPL prezidents Ivars Slokenbergs norādīja, ka šāds maksājums būtu jāveic ostu pārvaldēm, vienlīdzīgi sadalot daļu no ieņēmumiem starp pašvaldību un valsts budžetu no līdzekļiem, kas paliek ostu pārvalžu tiešā apsaimniekošanā, nevis palielinot ostu maksas komersantiem.

ATPL ir vairākkārt uzsvērusi nepieciešamību ieviest labas pārvaldības principus ostu apsaimniekošanā, jo likums neparedz ostu pārvaldēm strādāt ar peļņu un nenosaka uzdevumus, kā ar to rīkoties. „Joprojām nav noteikti mērķi un funkcijas, kā arī kritēriji, pēc kuriem vērtēt ostu darbības rezultātus. Uzskatām, ka nav pietiekami ostu darbības produktivitāti vērtēt tikai pēc viena kritērija – kravu apgrozījuma, tādēļ esam aicinājuši valdību nekavēties noteikt ostu pārvalžu misiju un mērķi saskaņā ar labas pārvaldības principiem,” sacīja Slokenbergs.

„Latvijas lielās ostas pārvalda gan valsts, gan pašvaldība, taču ostu pārvalžu ieņēmumus 10% apjomā no iekasētajām ostu maksām līdz šim saņēmušas tikai pašvaldības, valstij negūstot atdevi no publiskajiem aktīviem. Vienlaicīgi esam pārliecināti, ka šo jautājumu jārisina kompleksi ar ostu pārvaldības jautājumiem,” uzsvēra Slokenbergs.

Piemēram, aizvadīto piecu gadu laikā, Rīgas brīvostas pārvaldes ieņēmumi kopumā bija 175 MLs, taču šajā periodā komercsabiedrību skaits šajā ostā pieaudzis minimāli – brīvās zonas režīmā no 15 uz 18, radot 251 jaunu darba vietu, bet kopumā samazinājies no 83 uz 81 komersantu.¹ „Ir adekvāti jautāt, kāda ir ekonomiskā atdeve no ostu pārvalžu ieņēmumiem, taču tā kā nav izvirzīta konkrēta mērķa, nav arī atbildības, kā šie līdzekļi tiek tērēti,” sacīja Slokenbergs.

Izvērtējot citu Eiropas valstu pieredzi, nav pamata uzskatīt, ka Latvijas ostas kļūs nekonkurētspējīgas, ja lielo ostu pārvaldes veiks maksājumu par valsts aktīvu izmantošanu valsts budžetā. ES valstīs pastāv dažādi ostu pārvaldes un ekonomiskās atdeves modeļi, tomēr ostu pārvaldes veic regulārus maksājumus nodevu, dividenžu vai nodokļu veidā gan valsts, gan pašvaldību budžetos. „Mūsaprāt, nav korekti salīdzināt, piemēram, Tallinas ostu, kas pēc juridiskā statusa ir kapitālsabiedrība un maksā ienākuma nodokli un dividendes, ar Latvijas ostām, kuru juridiskais statuss drīzāk atbilst valsts iestāžu statusam – bez konkrēti definētiem mērķiem un bez konkrētas ekonomiskas atdeves valstī, kuras budžets ir nepietiekami finansēts, lai apmierinātu steidzamas sabiedrības pamatvajadzības,” teica Slokenbergs.

„Latvijai ir sīva konkurence ar citām ostām Baltijas jūras reģionā, tādēļ tai jākāpina konkurētspēja, ieviešot labas pārvaldības principiem atbilstošu stratēģiju un regulāri izvērtējot tās efektivitāti. Nosakot

¹ Avoti: Rīgas Brīvostas gada pārskati. Pieejams: <http://www.rop.lv/lv/klientiem-un-investoriem/finansu-informacija.html>; Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas ziņojumi par Brīvostu un speciālo ekonomisko zonu darbību. Pieejams: <http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30110>

CORPORATE CONTRIBUTING MEMBERS

A.L.& D. International
Aon Baltic
Baltic Technology Group
Citadele Banka
Cytec Latvia
GE Money Bank
GEFCO Baltic

IBM Latvija
International School of Latvia
InterSource International, Inc.
Johnson&Johnson AB Latvia branch
LAWIN
KPMG Baltics
Microsoft Latvia

NASDAQ OMX Riga
NCH Advisors, Inc.
Philip Morris Latvia
PricewaterhouseCoopers
Raidla, Lejins & Norcous
Radisson Blu Hotel Latvija
Rietumu Banka

Rīgas Karte
Skudra & Udris
Spigulis, Kukainis & Azanda
Strategic Staffing Solutions
Systems Logistics

AmCham Latvia

Thought leadership hub

Reg. No. 5008000161, VAT reg. No. LV50008000161, Torna iela 4, 2A-301, Rīga, LV-1050, Latvia
Tel. (+371) 6721-2204, Fax (+371) 6732-3521 amcham@amcham.lv, www.amcham.lv

potenciālo finanšu atdevi valstij un pašvaldībai, ostu pārvaldēm tiks izvirzīti skaidri ekonomiski mērķi, kas nodrošinās sekmīgu ostu attīstību, vairoš to konkurētspēju un dos lielāku ieguldījumu visas valsts ekonomikā,” secināja Slokenbergs.

Par ATPL

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā mērķis ir veicināt un stiprināt tirdzniecību, investīcijas, partnerību un draudzību starp ASV un Latviju. ATPL ir vadošā ārvalstu tirdzniecības palāta Latvijā, pārstāvot ap 130 uzņēmumu. ATPL ir ASV Tirdzniecības palātas un Amerikas Tirdzniecības palātu asociācijas Eiropā locekle. Papildu informācija: www.amcham.lv

Kontaktpersona: Līga Smildziņa-Bērtulsone, izpilddirektore
Tel.: 6721-2204; E-mail: liga.bertulsone@amcham.lv

CORPORATE CONTRIBUTING MEMBERS

A.L.& D. International
Aon Baltic
Baltic Technology Group
Citadele Banka
Cytec Latvia
GE Money Bank
GEFCO Baltic

IBM Latvija
International School of Latvia
InterSource International, Inc.
Johnson&Johnson AB Latvia branch
LAWIN
KPMG Baltics
Microsoft Latvia

NASDAQ OMX Riga
NCH Advisors, Inc.
Philip Morris Latvia
PricewaterhouseCoopers
Raidla, Lejins & Norcous
Radisson Blu Hotel Latvija
Rietumu Banka

Rigas Karte
Skudra & Udris
Spigulis, Kukainis & Azanda
Strategic Staffing Solutions
Systems Logistics